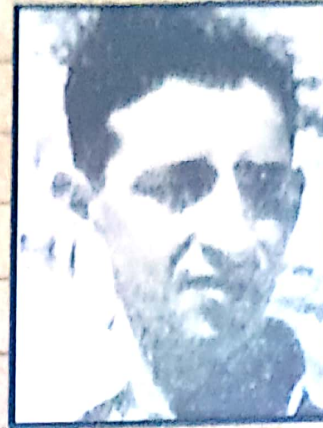

מנחם בלומנזון

172210

בן רחל ויעקב

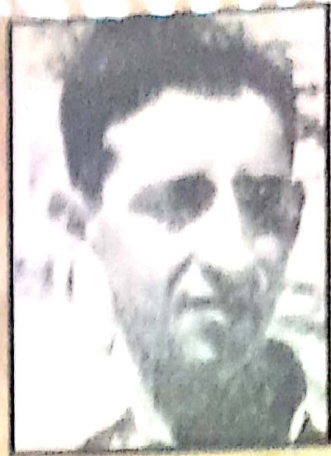
נולד ב- 23.1.1920

שרת בגדוד "ברק" (12)

נפל ב- 10.7.1948

בצפונה של סג'רה.

בלומנזון מנחם

בן יעקב ורחל. נולד ביום 23.1.1920 בפרנקפורט אשר בגרמניה. סיים בית ספר תיכוני בעיר הולדתו וב1937 עבר להכשרה חקלאית בהולנד לקראת עלייתו ארצה. עם פרוץ מלחמת העולם השנייה נאלץ היה להסתתר יחד עם אשתו הצעירה מעיני שלטונות הכיבוש הגרמניים ובקושי עלה בידו להיחלץ מציפורני הנאצים.

בספטמבר 1945 עלה ארצה כמעפיל באניה "מטרואר" שהפליגה מטולון. עם בואו ארצה הצטרף לארגון ההתיישבותי "מצפה גליל" בחוות סג'רה. עוד בבית הוריו בחו"ל נתחנך על ברכי הדת וגם כאן הוסיף לשאת באהבה בעול תורה ומצוות. היה שתקן, מצניע לכת ובעל מידות נאות. רכש אמון, ובעמידתו האמיצה האציל מרוחו על סובביו.

עם פרוץ הקרבות נטל על עצמו תפקידים אחראיים בענייני הביטחון. ביום 10.7.1948, בשעה שהדף את האויב המסתער על עמדתו, בצפונה של סג'רה, בשמשו כמקלען פגע בו כדור המוות ונפל. למחרת נקבר בעפולה. השאיר אחריו אישה ושני ילדים רכים.

המאבק על העלייה

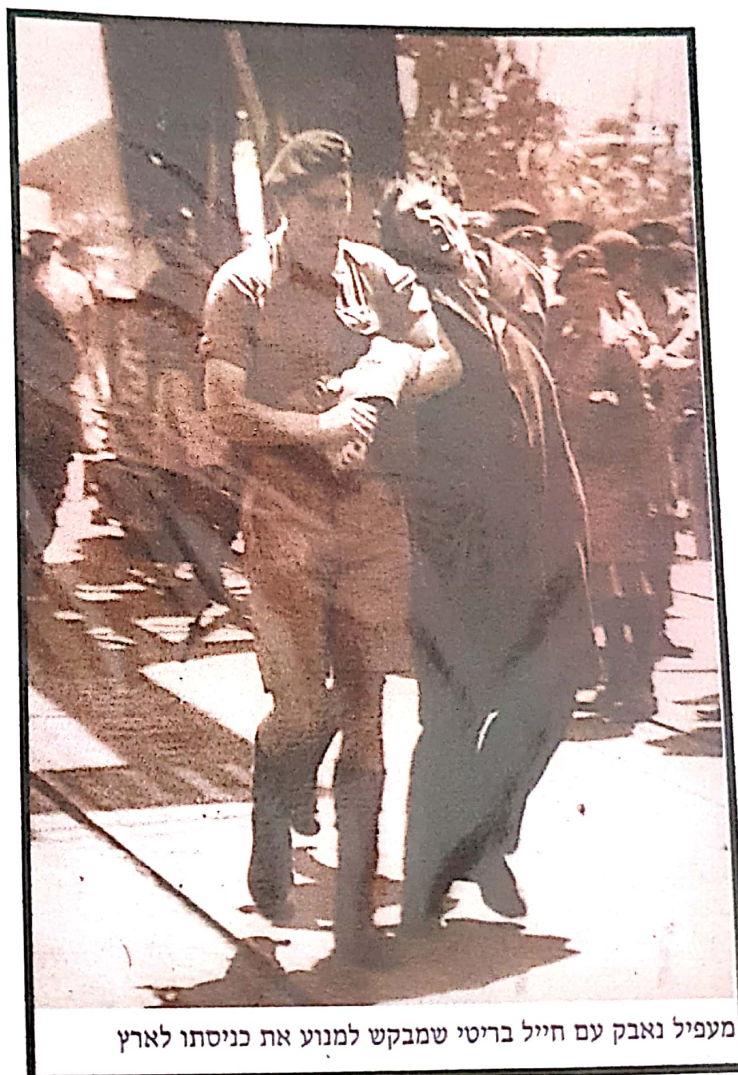
1945 8 1947

בתום מלחמת העולם השנייה, משנכזבו התקוות לשינוי במדיניות הבריטית בארץ-ישראל, החליטה הנהגת היישוב המאוחד לחדש את המאבק במנדט הבריטי, שהופסק בפרוץ מלחמת העולם (לחיי ואצ"ל חידשו את הפעולות נגד הבריטים עוד קודם לכן, בניגוד להחלטת ההנהגה המוסמכת של היישוב).

למאבק מחדש זה היו פנים רבות, שאחד מהם, אם לא העיקרי שבהם, היה המאבק על העלייה. רבבות עקורים במחנות באירופה התדפקו על שערי הארץ, ובריטניה סרבה להרשות את עלייתם. הנהגת היישוב באמצעות המוסד לעלייה ב', ארגנה העפלה בלתי-לגאלית בממדים שלא נודעו עד אז.

ממשלת בריטניה נקטה את כל האמצעים שעמדו לרשותה כדי למנוע את העלייה הבלתי לגאלית - איומים על ממשלות ארצות המוצא של המעפילים, ציד המעפילים בים ועל החוף עם הגעתם, גירושם מן הארץ וכליאתם במחנות הסגר.

תגובת היישוב הייתה חריפה - פעולה מדינית בעולם והפגנות מחאה בארץ ובעולם, הערמה על ההסגר הבריטי בכל הדרכים, ועד פעולות בכוח כמו שחרור עצירים ממחנה עתלית, הטבעת אניות בריטיות וחבלה במתקני מכ"ם בריטיים שגילו את אניות המעפילים וסיכלו את ההעפלה. החבלנים הימיים של הפלמ"ח (הפלי"ם) הצליחו להטביע אניות גירוש אף בנמלי קפריסין.

מעפיל נאבק עם חייל בריטי שמבקש למנוע את כניסתו לארץ

התנועה המונית

1944 תחילת הגירה
מפליג 'הנרתיק' לרומניה
יולי 1945 חשכה מולי-דושי
חודש 1,000 חוזרים
1946 יחיד מפליג החוזרים
מפליגים לנודו הערבה
יולי-אוגוסט 1946 לשגר
פרעות קילצה בודפשט
50,000 מייחדי מפליג
1947 נמסקה הברית
החמנית הייתה בקצב של
1,000-1,500 איש לחודש

יולי 1945 מחנה נמדים לסיירים
הודים בגרמניה ובאוסטריה
אוגוסט 1945 הסכם בן-גוריון
איווהואר לקליטה זמנית של יהודים
ביטחון הכיבוש האמריקניים באירופה
1946 כ-200,000 מליטים במחנות
1947 כ-250,000 מליטים במחנות
1949 חיסול המחנות באירופה

ימס הבזול
נתיב היבריחה

0 100 200 ק"מ

A black and white photograph of a group of young men, likely soldiers, standing in front of a building. They are wearing military uniforms and caps. One man in the foreground is sitting on a crate labeled "CO Benjamin".

הנוף האנושי של החטיבה

הנוף האנושי של חטיבת גולני במלחמת העצמאות היה מגוון ורב-פנים. הוא מאפיין את "דור תש"ח" בארץ-ישראל של אותם הימים. מייסדי החטיבה, ראשוני לוחמיה ומפקדיה, היו אנשי ההתיישבות, עובדי-אדמה מן המושבה, המושב והקיבוץ של מרחבי הגליל והעמקים, ובתוכם שומרי מסורת לא מעטים. אליהם נוספו במרוצת חודשי לחימה ארוכים בני עיר רבים ואף עולים חדשים אנשי גח"ל ומח"ל. ראוי לציין, כי בימי תש"ח היו בחטיבת גולני בחורות רבות, אשר שירתו בכל היחידות בתפקידים שונים, ורבות מהן פעלו כקשריח או חירשות קרביות. כבר במלחמת העצמאות היתה חטיבת גולני כור היתוך לילידי הארץ ולבני העליות השונות. בסיכום המבוא שכתב נחום גולן לספר "אילן ושלח" נאמר: "...צמחנו בנוף הגלילי ובמישורי העמקים, ובמרחבי הנגב הרחבנו אופקים – התבגרנו. ההתיישבות בעמקים ובגליל היא שנתנה לחטיבה את צביונה וחותמה המיוחד, וממנה ספגה את ערכיה, כי על כן חיתה החטיבה כפרית ונאמנה לערכים שינקה בגושי התיישבות אלו. ציינו אותה תכונותיו של עובד-האדמה ויושב-הכפר: עקשנות, צמידות למשימה, שורשיות ושקט..."

תרגילי סדר בשנת 1948

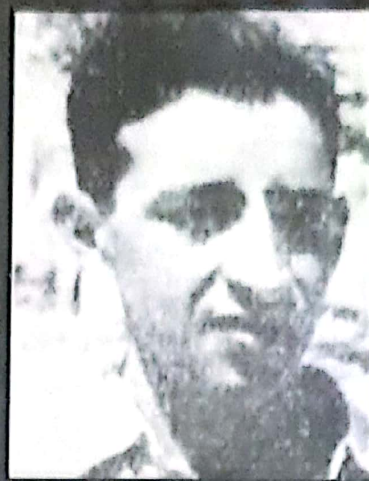
הקרב על סג'רה - בו לחם ונפל מנחם בלומנזון ז"ל

מהלך הקרב:

9.7.1948

עם חידוש הקרבות ניסה תגדוד ליטול לידיו את היממה בגורה זו. כצעד ראשון התכונן תגדוד לתפוס את המשלטים הערביים: משלט "המשטרה" ו"גבעות" טורען". כוח התקפה בעצמת לא גדולה יצא בשעות תחשכה והגיע לעורף האויב. אחרי הפגזה ממרגמות 3, כבשו אנשינו בהסתערות את המשלט הראשון. לערבים שנמצאו בו נגרמו אבידות. חלק מהם נסוג ל"גבעת-טורען". מגבעות טורען אלו ניתכה אש חזקה, ובלי הרעשה מקדמת חזקה לא היתה אפשרות להתקדם לשם. נוסף על כך היו מופיעות בלי-חשק קבוצות ערבים בטוח רימון מהמשלט הכבוש. והן לא נתנו לאנשינו שהות להתחפר. נסיונות ראשונים אלה להתקפת-נגד מצד הערבים בוצעו בידי אנשי-צבא מאומנים (בכיס הערבים ההרוגים נמצאו תעודות-חיל טוריות). אור-הבוקר מצא את אנשינו כמעט בלתי מחופרים, בשוחות רובאים רדודות ומבודדות. כמעט ללא יכולת גישה מאחת לחברתה. עם שחר החל האויב להמטיר אש כבדה ממכ"י וכן החלה הפגזה צפופה מאוד ממרגמות 81 מ"מ. בשעות הצהריים הסתער כוח בן 5 מחלקות שגעו בנפרד על משלט המשטרה הכבוש בידינו, הם הסתערו במבנים מחלקתיים. אך פעלו תוך פיקוד אחיד. בחלקו היה כוח זה מורכב כפריים. בשעה 16.30 היו לאנשי המצב במשלט 2 הרוגים ו-4 פצועים. לחץ האויב גבר, ואנשי המצב נאלצו לסגת. להחלטה הנסיגה גרמה בעיקר ההפגזה הכבדה, שהשפעתה היתה רבה מחמת אי ההתחפרות. לאחר שהערבים כבשו בחזרה את משלט "המשטרה", ניסו בתנופה אחת, וללא-שהיה לכבוש גם את המשלטה צפוני של המערך היהודי. אך הסתערום זו נהדפה במכת-נגד שהונחתה ע"י מחלקת "הקומנדו" תוך אבידות לאויב. במשלט צפוני זה נהרג אחד המגינים. בשעה 19.00 החיש האויב הגבורת נוספת ב-4 מכוניות-משא, שבאו מנצרת. הופיעו שני משוריינים שתחלו להפגין את משלטינו מתותחים דו-ליטרניים.

9.7.48 — נסתימה ההפוגה. החלו הקרבות.

יִזְכֹּר

יִזְכֹּר עִם יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנָיו וּבָנוֹתָיו
אֲשֶׁר חָרְפוּ נַפְשָׁם בַּמָּאֲבָק עַל הַמְּדִינָה בְּדֶרֶךְ
וְאֵת חֵילִי צָבָא-הַגָּנָה-לְיִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר נָפְלוּ בַּמִּלְחָמוֹת יִשְׂרָאֵל.

יִזְכֹּר יִשְׂרָאֵל וְיִתְבָּרַךְ בְּזִרְעוֹ
וְיֵאָבֵל עַל זֵיו הָעֲלֻמִּים וְחֲמַדַּת הַגְּבוּרָה.
וְקִדְשֵׁת הָרָצוֹן וּמִסִּירֹת הַנֶּפֶשׁ
אֲשֶׁר נִסְפוּ בַּמַּעֲרָכוֹת הַכְּבִידוֹת.

יִהְיוּ גְבוּרֵי הַדָּרוֹד וְהַנִּצָּחוֹן
הַנְּאֻמָּנִים וְהַאֲמִיצִים
חַתוּמִּים בְּלֵב יִשְׂרָאֵל לְדוֹר דּוֹר.